

فصل دوم : تشکیل خانواده**(1) بعضی از کارکردهای مثبت ازدواج را بنویسید؟**

- 1- تکامل شخصیت
- 2- کامل شدن ایمان
- 3- ایجاد آرامش روانی
- 4- ارضای نیاز جنسی
- 5- کسب استقلال
- 6- تجربه مدیریت
- 7- بهره مندی از حمایت های مادی و غیرمادی بستگان
- 8- کسب اعتبار اجتماعی

(2) در چه صورتی مسائل اقتصادی مانع ازدواج نیست؟

- 1- توکل به خداوند ، چرا که خدا وعده داده است که با ازدواج فقر را برطرف نماید.
- 2- پسران ضمن پایین آوردن سطح توقعات شغلی خود بکوشند تا شغل مناسبی پیدا کنند اگر چه پاره وقت و نیمه وقت باشد.
- 3- برای ازدواج نباید توقعات بالایی در میزان مهریه ،جهیزیه و مسکن داشت.
- 4- در صورت امکان زوج جوان در آغاز زندگی از امکانات مسکن والدین استفاده نمایند.

(3) چرا نباید در مسئله زیبایی همسر انتظار بالایی داشت؟

- 1- هیچ فردی زیبایی مطلق ندارد
- 2- زیبایی امری شدنی است که فرد با آرایش ،لباس زیبا خواهد شد
- 3- زیبایی امری ترکیبی است.چه بسیار دختران خوش سخن و خوش اخلاق و پسران مهربان و فهمیده که پس از اندکی زندگی مشترک در چشم همسر خود زیبا جلوه خواهد کرد
- 4- گاهی زیبایی همسر سبب غرور ،تفکر و فخر فروشی او می شود که این امر زندگی مشترک را تلخ و تحمل ناپذیر خواهد ساخت.

(4) در صورت مخالفت والدین با ازدواج چه اقداماتی را باید انجام داد؟

- 1- بهتر است فرد علت مخالفت آنها را جویا شود و به دلایل آنها بیندیشد ،شاید آنان دلیل منطقی و موجهی دارند ،در این صورت او باید در تصمیم خود بازنگری کند. اگر علت مخالفت آنها غیرمنطقی است با آرامش و احترام و رعایت روابط عاطفی صحیح آنان را با خود همراه سازد.
- 2- از فردی که دلایل او را درک می کند و می پذیرد و بر پدر و مادر او نیز نفوذ دارد استفاده کند تا میانجی گری نماید.
- 3- برای متقاعد کردن پدر و مادر ،ابتدا هر یک را که کلام دختر یا پسر نزد او نافذتر است با خود همراه سازد.

4- بر محبت و احترام خود به آنها بیفزاید تا محبت و رضایت آنها را بیشتر جلب کند.

5) در ازدواج فامیلی چه نکاتی را باید رعایت کرد؟

از مشاوره ژنتیک غفلت نشود – ازدواج بر اساس انتخاب عاقلانه انجام شود نه فقط پیروی از آداب و رسوم

6) بعضی از معیارهای انتخاب همسر شایسته را بنویسید؟

هم کفو بودن در ایمان و دین – خوش اخلاق بودن – سلامت جسمی و روانی

7) مهمترین روش ها برای شناخت همسر آینده را بنویسید؟

گفتگو با طرح سوالات دقیق – دقت در گفتار و رفتار – تحقیق از دوستان صمیمی، بستگان و همکاران – مشورت با افراد آگاه، دلسوز و مطمئن

فصل سوم : تحکیم خانواده

1- رعایت حلال و حرام الهی چگونه به استحکام خانواده کمک می کند؟

2) غیبت حرام است از این رو اعضای خانواده پشت سر هم غیبت نمی کنند

3) تهمت حرام است لذا از آن پرهیز می کنند

4) نیت ناروای بی عفتی به زنان پاک دامن حرام است از همین روی روابط عاطفی همسران خصمانه نمی شود و موارد دیگر

2- امام سجاد(ع) درباره خوش گفتاری با همسر چه می فرمایند؟

حق همسر بر تو آن است که همواره به یاد داشته باشی که خداوند همسرت را سبب آرامش، راحتی و آسایش تو قرار داد. او را مونس و یاورت نمود و به وسیله او از بسیاری از ناملایمات محافظت شدی، پس واجب است هر یک از شما همسران خداوند را به خاطر همسر محبوبش شکر گوید و توجه داشته باشد که او نعمتی الهی است و واجب است که با این نعمت خداوند خوش گفتار باشد.

3- بعضی از مهارت های تحکیم خانواده را نام ببرید؟

1) اظهار محبت همسران نسبت به یکدیگر

2) ارتباط گفتاری مناسب

3) احترام به همسر

4) روابط زناشویی مطلوب

5) حفظ رازداری و اسرار خانوادگی

4- در صورت اشتغال زن مرد چه وظایفی دارد؟

1) از اینکه در تامین مخارج زندگی کمک می کند ، از او تشکر کند

2) به او کمک کند تا در محیط مناسبی اشتغال یابد و در چارچوب حدود الهی باشد

3) در امور منزل به او کمک کند

4) چون زن در تامین نیازمندی های زندگی کمک می کند زمانی که خانه یا ماشینی یا زمینی می خرد بخشی از آن را به نام همسر بزند

5- پیامبر اسلام در مذمت بد رفتاری مرد با زنش چه می فرماید؟

هر مردی به صورت همسرش یک سیلی بزند خداوند عزوجل به مالک دوزخ فرمان می دهد در جهنم هفتاد سیلی به او بزند.

6- حقوق اختصاصی مرد در خانواده طبق احکام اسلامی را نام ببرید؟

1) مدیریت خانواده

2) منع اشتغال زن در صورتی که منافعی با مصالح خانوادگی و حیثیات خود یا زن باشد

3) تمکین زوجه در امر زناشویی

4) ولایت و سرپرستی فرزندان

7- حقوق اختصاصی زن را در خانواده بنویسید؟

1) حق همبستری

2) حق نفقه

3) حق مهریه

فصل چهارم: ایمن سازی خانواده

1- برخی از مسائل و مشکلات خانواده معاصر را بنویسید؟ (4مورد)

1) گسترش روابط جنسی جای روابط اخلاق گرا یا خانواده گرا

2) افزایش آمار والدین مجرد

3) گسترش همجنس گرایی

4) کاهش تعداد افراد خانواده

5) افزایش چشمگیر طلاق

6) افزایش سالمندان تنها از بین رفتن منزلت کهن سال

7) کاهش اقتدار دینی در شکل گیری خانواده و روابط اعضای آن

8) فرزند سالاری

2- برخی از عوامل رفتاری که به تضعیف خانواده می انجامد، بنویسید؟

1) رویارویی نامناسب با مشکلات زندگی

2) فرد گرایی در خانواده

3) زیاده خواهی

4) بد گمانی نسبت به همسر

3- برخی از راههای ایمن سازی خانواده از آسیب ها را بنویسید؟

1) آموزش بالا بردن آگاهی از نیازهای همسر و آموزش مهارت های خانوادگی

2) ارزیابی مستمر روابط خانوادگی و رفع نواقص آن

3) مواجهه صحیح و درست با عیوب همسر تا مانع از سردی عاطفی و تنش در بین اعضای خانواده شود

4) مدیریت خشم و کنترل آن

5) کسب مهارت حل مساله

4- عوامل فرهنگی و اجتماعی وقوع طلاق را بنویسید؟

1) شیوه ناکارآمد انتخاب همسر

2) کاهش سطح مسئولیت پذیری دختران و پسران

3) عدم آموزش مهارت های لازم برای انجام مسئولیت های خانوادگی

4) بالا بردن سطح توقع زن یا شوهر از یکدیگر

5) عدم نگرش منفی به طلاق در میان بستگان زن یا شوهر

5- پیامد های فردی طلاق را بنویسید؟

- 1) کاهش شدید اعتماد به نفس
- 2) بی علاقه‌گی به زندگی
- 3) احساس عذاب وجدان
- 4) احساس خشم یاس و فریب خوردگی
- 5) کاهش انگیزه و علاقه به کار

6- مشکلاتی که طلاق برای فرزندان ایجاد می کند را بنویسید؟

- 1) دچار مشکلات عاطفی می شوند
- 2) کودکانی که تحت سرپرستی مادر زندگی می کنند ، با مشکلات مالی رو به رو میشوند
- 3) کودکان در سنین بیش از دبستان خشمگین و افسرده می شوند
- 4) بی میلی به بازی با دیگران و اخلاص در بازی دسته جمعی

7- روایاتی از معصومین (ع) که در مذمت طلاق آمده است را بنویسید؟

پیامبر اکرم فرمودند : همانا خدا و رسول خدا از زنانی که به ناحق از شوهر خود طلاق می گیرند بی زارند. خدا و رسول خدا از مردانی که به زن خود ضرری می رسانند تا مهریه خود را ببخشند و طلاق گیرد بی زارند امام صادق (ع) فرمود : ازدواج کنید ولی طلاق ندهید زیرا عرش خدا از وقوع طلاق می لرزد.

8- پیامدهای اجتماعی طلاق را بنویسید؟

- 1) طلاق تعادل انسانها را برهم میزند و موجب کاهش انسجام و یک پارچگی اجتماعی می شود
- 2) تعادل روحی نیروی انسانی را در تولید و خدمات برهم می زند
- 3) اعتیاد به مواد مخدر
- 4) افزایش خودکشی و ناهنجاری های رفتاری جنسی
- 5) کم بها شدن خانواده و ارزش های خانوادگی در جامعه
- 6) کاهش قبح اجتماعی طلاق

فصل پنجم : فرزند آوری و فرزند پروری

1) احادیثی از پیامبر اسلام (ص) را درباره ارزش ازدواج و فرزندآوری بنویسید؟

- 1- ازدواج کنید تا عده شما بسیار شود، زیرا من در روز رستاخیز به فرونی شما بر امت های دیگر افتخار می کنم.
- 2- چه چیز مومن را از اینکه (همسرو) خانواده ای برگزیند، باز می دارد؟ امید است خداوند فرزندی به او روزی کند که زمین را با گفتن لا اله الا الله پر بار سازد.

2) ورود اولین فرزند در خانواده چه برکاتی را به همراه دارد؟

با ورود اولین فرزند به کانون خانواده، دایره امیدها و آرمانهای والدین افزایش می یابد. بذره های امید نیز در دل پدر و مادر جوانه می زند و آرزوهای نوین، منشا حرکت و تلاش آنها برای تداوم حیات می گردد. زیرا فرزندی که صحیح تربیت می شوند غیر از اینکه خود آنان مسیر سعادت را در زندگی طی می کنند و باعث افتخار پدر و مادر می گردند در زندگی آینده والدین نیز نقش موثری دارند و از آنان حمایت می کنند. چنین فرزندی در سالهای پیری پدر و مادر از آنان دستگیری می نمایند و آنها را تنها نمی گذارند، حال آنکه افراد بی فرزند معمولاً در دوران کهولت از احساس تنهایی رنج می برند.

3) بر اساس نتایج تحقیقات پژوهشگران داشتن فرزند چه فوایدی برای جسم انسان دارد؟

داشتن فرزند موجب کاهش فشار خون والدین، افزایش تمایل به یادگیری، استفاده بیشتر از قدرت تعقل، افزایش اعتماد به نفس، درک بهتر زیبایی ها، افزایش دقت در کارهای جزئی و افزایش شادی والدین می گردد. خطر ابتلا به بیماریهای قلبی و بیماریهایی مانند سرطان را کاهش می دهد. همچنین این پژوهشها که بر روی یک ونیم میلیون نفر انجام شده نشان می دهد که داشتن فرزندان پرشمار از خطر ابتلا به سرطان سینه در زنان می کاهد.

4) تربیت هر فرزند سبب رشد چه صفات و کمالات اخلاقی می شود؟

صفاتی مانند ایثار، گذشت و فداکاری، خروج از خودخواهی و توجه به نیازهای دیگران، صبر و سعه صدر

5) فرزند در اجتماعی شدن والدین چقدر تاثیر گذار است (نتیجه تحقیق هافمن را در این باره بنویسید)؟

- 1- کودکان به پدر و مادر اعتبار بخشیده، آنان را از تنهایی نجات می دهند.
- 2- کودکان با حضور خود به بزرگسالان به خصوص زنان هویت اجتماعی می بخشند.
- 3- آنها والدین خود را از طریق فعالیت هایشان در مدرسه و مراکز تفریحی سالم و محیط همسایگی با جامعه پیوند می دهند.
- 4- کودکان با توجه به اصول اجتماعی شدن، شایستگی و صلاحیت والدین را افزایش می دهند و آنان را به مرز خودکفایی می رسانند.

6) پیامدهای ارزشمند فرزند آوری را برشمرد؟

تقویت انگیزه مراقبت از خویش برای رسیدگی به فرزندان، انتقال ارزش های فکری، اخلاقی و معنوی و دارایی مادی زن و شوهر به نسل های بعد، بهره مندی از لذت مادری و پدری و برخورداری از اجر و ثواب عظیم الهی که به پدران و مادران وعده داده شده است.

7) تک فرزندی برای والدین چه مشکلاتی را ایجاد می کند؟

در خانواده های تک فرزند معطوف شدن همه توجهات والدین به یک فرزند موجب میشود که مشکلات جزئی وی اشتغال ذهنی زیادی برای پدر و مادر ایجاد کند. برای نمونه، پدر یا مادر با مشاهده کوچکترین احتمال آسیب یا بیماری فرزند سراسیمه و آشفته می شوند یا هر رفتار ظاهرا غیر معمول و غیر عادی کودک را نشانه ای از بروز مشکل رفتاری یا اخلاقی او می دانند. توجه به این جزئیات ریز گاه سبب درگیری های کم اهمیت در این خانواده ها می شود.

8) بعضی از آثار منفی تک فرزندی را برای خود فرزند بنویسید؟

تک فرزندی آثار منفی دیگری نیز دارد از جمله مراقبت بیش از حد پدر و مادر که استقلال تک فرزند را به خطر می اندازد، ضعف در تجربه مراحل کودکی به دلیل ارتباط مستمر با بزرگسالان، گستردگی مسئولیت های تک فرزندان نسبت به پدر و مادر در ایام بیماری یا سالمندی آنان (به دلیل تمرکز مسئولیت بر یک فرزند) محرومیت تک فرزند از حمایت خواهران و برادران در ایام جوانی و بزرگسالی و محرومیت فرزندان او از حمایت عاطفی و روانی خاله و دایی و عمه و عمو

9) پدر و خصوصا مادر در دوره بارداری چه چیزهایی را باید رعایت کنند؟

رعایت حریم الهی و ترک محارم الهی از سوی پدر و مادر است که بارزترین مورد آن پرهیز از غذای حرام پیش از انعقاد و نطفه و هنگام شکل گیری سلول های اولیه است، زیرا همان گونه که غذای مسموم موجب بروز اختلالاتی در بدن فرزند می گردد، غذای حرام نیز تاثیر مخربی بر روح و روان او خواهد گذاشت.

10) چه چیزهایی بر جنین تاثیر مثبت و منفی دارند؟

بی شک نزدیکترین عنصر محیط به جنین مادر است. بنابراین هیجانات شدید اندوه، تاسف خوردن از بارداری، واکنش منفی شوهر نسبت به بارداری او، نگرانی از واکنش اطرافیان به جنسیت نوزاد، ترس، خشم، بدبینی و ... در جنین تاثیر منفی می گذارد.

از آن سو نیز تماشای مناظر زیبا، قرار گرفتن در طبیعت، افکار مثبت، آرامش و اطمینان یافتن بر اثر حمایت های همسر و اطرافیان، پذیرش موقعیت خود و احساس و غرور و افتخار برای داشتن چنین نعمتی، علاوه بر تاثیر مثبت بر جنین، قدرت تحمل مادر را در مقابل سختی های دوران حمل زیاد می کند.

11) والدین سخت گیر و سهل گیر و مقتدر هر یک چه تاثیری در بهداشت روانی کودکان دارند؟

فرزندان خانواده های سخت گیر، قدرت طلب، تحریک پذیر، ترسو و نگران، زودرنج، آسیب پذیر در برابر فشار روانی، دمدمی مزاج و غمگین، بی هدف، عبوس و بد خلق و غیر دوستانه پرورش می یابند.

فرزندان خانواده های سهل گیر غالباً پرخاشگر، نافرمان، دارای اعتماد به نفس و خویشتن داری پایین، سلطه جو و بی هدف هستند و موفقیت و پیشرفت کمتری دارند.

فرزندان خانواده های مقتدر از افرادی پر توان و خونگرم، متکی به نفس و خویشتندار، دارای انرژی زیاد، دارای توان مواجهه مناسب با فشار روانی، دارای روابط دوستانه با سایرین، کنجکاو، هدفمند و دارای انگیزه پیشرفت هستند.

12) نبود اعتماد به نفس در فرزند چه مشکلاتی را برای او در پی دارد؟

- 1- استعدادهایش را نادیده می گیرد و بیشتر نقاط منفی خود را می بیند
- 2- از دست زدن به تجربه های جدید می هراسد
- 3- از حضور در جمع و معاشرت با دیگران گریزان است
- 4- سخن گفتن در جمع برایش دشوار است

13) فرزند مسئولیت پذیر چه ویژگی هایی دارد؟

- 1- برای کارهایی که انجام می دهد دلیل دارد
- 2- در صورتی که مرتکب اشتباهی شود به اشتباه خود اعتراف می کند
- 3- در ناکامی ها دیگران را مقصر نمی داند
- 4- به قوانین و مقررات اجتماعی احترام می گذارد

14) چه عواملی موجب گرایش کودک به دوستان نامطلوب می شود؟

غفلت والدین، ارتباط های فامیلی نادرست، حضور در محیط های نامناسب و عدم آگاهی کودک از ضرر همسالان ناسالم و ناآشنایی با ملاک های دوست خوب

فصل ششم : جمعیت

1) جمعیت و جمعیت شناسی را توضیح دهید؟

به مجموعه ای از انسانها که در یک واحد جغرافیایی (کشور، استان، شهرستان، شهر یا روستا) به طور مستمر و در قالب خانوار و خانواده زندگی می کنند و شرایط ملی، قومی و سیاسی واحدی دارند، جمعیت گفته می شود. جمعیت شناسی علمی است که به مطالعه چگونگی تحول و حرکات جمعیت ها در زمان و مکان می پردازد و پدیده های جمعیتی مانند باروری، ولادت، مرگ و میر و مهاجرت را به صورت منظم بررسی می کند.

2) علت رشد جمعیت از اواسط قرن هفدهم و کاهش آن از قرن هجدهم چه بود؟

از اواسط قرن هفتم با پیشرفت چشمگیر علم پزشکی و کنترل بیماری ها ،نرخ مرگ و میر کاهش یافت در حالی که نرخ زاد و ولد تغییری نکرد به همین دلیل رشد طبیعی جمعیت سیر صعودی شتابانی گرفت ،پس از این مرحله از اواخر قرن هجدهم با اشاعه دیدگاه های بدبینانه مالتوس در زمینه رابطه با اقتصاد و جمعیت مردم و دولت ها به سمت کاهش جمعیت تشویق شدند و به تدریج نرخ زاد و ولد کاهش یافت در نتیجه رشد طبیعی جمعیت نیز سیر کاهنده ای پیدا کرد.

3) سطح جانشینی را توضیح دهید؟

سطح جانشینی به حداقل میزان نرخ باروری متوسط گفته می شود که یک جمعیت بتواند به لحاظ تعداد نسل خود را باز تولید کند یعنی نسل بعدی جانشین نسل قبلی گردد. این عدد معمولاً بین 2.1 تا 3.3 در نظر گرفته می شود ،زیرا ممکن است دو فرزند یک خانواده به هر دلیلی از جمله بیماری ،تصادف و حوادث غیر مترقبه زودتر از والدین خود از دنیا بروند و نقش جانشینی نسلی پس از پدر و مادر را ایفا نکنند ،به همین دلیل جمعیت شناسان با در نظر گرفتن حاشیه امنی متناسب با میزان امید به زندگی ،رفاه و بهداشت و مانند آن این سطح را بالاتر از عدد 2 در نظر می گیرند.

4) گذار دوم جمعیتی از چه زمانی آغاز می شود؟

گذار دوم جمعیتی زمانی آغاز می گردد که روند کاهشی نرخ زاد و ولد ادامه می یابد و در نتیجه نرخ باروری کل به سطح جانشینی می رسد. از آن پس، سیر رشد طبیعی جمعیت به تدریج به صفر رسیده و منفی می شود. اکنون بسیاری از کشورها وارد گذار دوم جمعیتی شده اند. در برخی کشورهای اروپایی نهادینه شدن عوامل فرهنگی و اجتماعی بازدارنده در خصوص فرزندآوری موجب استمرار شیب تند کاهش نرخ باروری شده است. آن گونه که میزان مرگ و میر از زاد و ولد پیشی گرفته و افزون بر بالا رفتن نرخ سالخوردگی مرحله جدیدی از این تحولات با رشد منفی جمعیت آغاز شده است.

5) نظریات جدید در علم اقتصاد و افزایش جمعیت چیست؟

نظریات جدید در حوزه علم اقتصاد ،افزایش جمعیت را فرصتی جدی تلقی می کنند و تاکید می نمایند که نیروی کار و سرمایه انسانی در برتری اقتصادی ،اجتماعی ،فرهنگی و امنیتی کشورها اثر گذار است برای مثال، دوزان باتیست سی ،یکی از اقتصاد دانان معروف فرانسوی معتقد بود رشد جمعیت علت رشد اقتصادی کشورها در بلند مدت می باشد. <<پل ساموئلسون>> برنده جایزه نوبل اقتصاد در سال 1970 میلادی بهترین عامل تحرک و تکامل اقتصاد را نرخ باروری انسانی می دانست. همچنین هاروارد از دیگر نظریه پردازان توسعه اقتصادی است که رشد جمعیت را عامل مثبتی برای رشد طبیعی اقتصاد می داند.

6) علل افزایش جمعیت در رشد و توسعه اقتصادی چگونه است؟

افزایش جمعیت در صورتی که با سیاست های مناسب در حوزه آموزش و تحصیلات همراه شود و سرمایه انسانی متناسب با بازار کار فراهم گردد ،می تواند رشد و توسعه اقتصادی را شتاب بخشد. جمعیت بیشتر به معنای سرمایه انسانی و اجتماعی ،قدرت فرهنگی و و پشتوانه سیاسی کشور است و می تواند فاصله کشورهای

در حال توسعه را با کشورهای توسعه یافته کاهش دهد. در نتیجه توجه به جمعیت به عنوان یک مولفه قدرت در جوامع و حتی احساس تهدید از طریق آن از سوی قبا توجیح پذیر به نظر می رسد.

(7) عامل پیشرفت کشورهای توسعه یافته در گذشته و حال چیست؟

در قرون شانزدهم تا هجدهم میلادی به مدد استعمارگری، تامین مواد خام آسان گردید و به کمک برده داری نیز نیروی کار فراوان با هزینه اندک در اختیار این کشورها قرار گرفت. این دو عامل چرخ صنعت را در اروپا و سپس آمریکا به گردش درآورد و فرآیند رشد و توسعه را شتاب بخشید در ادامه همان سیاست ها، امروزه نیز که سرمایه کیفی انسانی محور اصلی پیشرفت علم و فناوری است. نیروی انسانی کارآمده فعال و نخبه در کشورهای در حال توسعه به صورت هوشمندانه دست چین شده، در قالب تحصیل یا مهاجرت در راستای تامین منافع اروپا و آمریکا به خدمت گرفته می شوند.

(8) افزایش نرخ سالمندی چه پیامدهایی را به دنبال دارد؟

افزایش نرخ سالمندی بار سنگینی از هزینه تکفل سالمندان بر جامعه تحمیل می شود. همچنین با افزایش تعداد بازنشستگان و مستمری بگیران نسبت به افراد شاغل، صندوقهای بازنشستگی و تامین اجتماعی فشار زیادی را متحمل می شوند که برای جبران آن می توان سن بازنشستگی را افزایش، یا میزان پرداختی را به ایشان کاهش داد که البته این امر نارضایتی بیمه شدگان و مشکلات اجتماعی را در پی خواهد داشت.

(9) مهم ترین پیامدهایی که سالخوردگی جمعیت در بخش کشاورزی و اقتصادی به دنبال خواهد داشت را بنویسید؟

کاهش بهره وری، به خطر افتادن امنیت غذایی، وابستگی کشور به مواد غذایی و نیاز به واردات این مواد از خارج و نیز عدم پذیرش نوآوری و فناوری نوین در عرصه تولیدات کشاورزی و دامی، از دیگر پیامدهای اقتصادی سالمندی جمعیت، هزینه هایی است که جامعه باید برای حفظ سلامتی سالمندان صرف کند. یافته ها نشان می دهد تا سال 1430 به سه برابر تخت های بیمارستانی، پنج برابر مراکز فیزیوتراپی و چهار برابر آزمایشگاههای موجود نیاز خواهد بود.

(10) عواملی که موجب کاهش رشد جمعیت ایران از سال 1370 شدرا بنویسید؟

بالا رفتن سن ازدواج، افزایش تجرد، بالا رفتن سطح اشتغال زنان و در نتیجه تمایل کمتر به فرزندآوری، افزایش هزینه پرورش فرزندان و فشارهای اقتصادی و همچنین مهاجرت از روستا به شهرها تاثیر به سزایی در کاهش باروری داشته است. همه این عوامل موجب شد کاهش رشد جمعیت در سال 1385 به حدود 1.6 درصد سقوط کرد. بدین ترتیب بر اساس نتایج سرشماری مرکز آمار در همین سال جمعیت ایران به 70.5 میلیون نفر رسید.

(11) با ادامه روند کاهش جمعیت رشد سالانه جمعیت ایران چگونه خواهد بود؟

در صورت تداوم این روند کاهشی در دوره زمانی 1390 تا 1410 رشد سالانه جمعیت ایران به کمتر از یک درصد می رسد. همچنین آمار سال 1390 نشان می دهد که در بیشتر از 22 استان کشور، میزان باروری کل در حد زیر

سطح جانشینی بوده است که استمرار آن به معنای عدم جایگزینی فرزندان با پدر و مادر در نسل بعدی است. معضلی که موجب تغییر ساختار سنی جمعیت کشور در آینده نزدیک می شود.

12) نظر نیکولاس ابرشتات محقق آمریکایی را در روند نزولی نرخ باروری کل در ایران را بنویسید؟

روند نزولی نرخ باروری کل در ایران در سالهای اخیر بسیار پرشتاب بوده است آن گونه که این محقق آمریکایی آن را یکی از سریعترین و چشمگیرترین آمارهای کاهش نرخ باروری در تاریخ بشر می داند. این محقق خاطر نشان می کند که در طول سه دهه گذشته نرخ باروری در کل جهان 33 درصد، در جهان اسلام 41 درصد و در کشور ایران حدود 70 درصد کاهش یافته است.

13) گزارش سازمان ملل دورنمای جمعیتی ایران را چگونه نشان می دهد؟

در صورتی که نرخ باروری در ایران به همین صورت ادامه پیدا کند، نرخ باروری کل هر زن از 1.8 فرزند در سال 1390 به یک فرزند در سال 1420 کاهش می یابد و جمعیت کشور در آن سال به حدود 77 میلیون نفر و نرخ سالخوردگی به 25 درصد جمعیت کل کشور می رسد. طبق آمارهای سازمان ملل در سال 2012 میلادی کشور ایران در سال 2050 جز پیرترین کشورها خواهد شد. این در حالی است که در زمان انتشار این آمار (2012 م) ایران با نسبت سالمندی 8 درصد جزو جوانترین کشورها بوده است.

14) ظرفیت جمعیتی را تعریف کنید و ظرفیت جمعیتی ایران چگونه است؟

منظور از ظرفیت جمعیتی، تعداد جمعیتی است که یک محیط طبیعی با تمام خصوصیاتش نیازهای آن را کاملاً تامین کند. ظرفیت و توان جمعیتی هر کشوری را می توان با توجه به منابع و امکانات مختلفی همچون زمینهای قابل کشت، حاصلخیزی خاک، میزان بارندگی، معادن و ذخایر زیرزمینی و میزان توسعه صنعتی و تکنولوژیک مشخص کرد. ایران دومین دارنده منابع گاز و سومین دارنده منابع نفت جهان است و حدود 2 درصد از کل منابع معدنی دنیا را در اختیار دارد و دارای زمین های کشاورزی وسیع و منابع آبی فراوانی است در حالی که یک درصد از جمعیت جهان را در خود جای داده است.

15) مشکل کنونی جمعیتی ایران چیست؟

مشکل کنونی جمعیت ایران کثرت جمعیت نیست بلکه توزیع نامتوازن آن و تمرکز حدود 16 درصد جمعیت آن در کلان شهر تهران است. ایران در مرحله انتقال شهری بوده و دارای رشد شتابان شهرنشینی است. سرشماری سال 1390 نشان داد که نسبت جمعیت روستائین در ایران نزدیک به 70 درصد و جمعیت شهرنشین حدود 30 درصد گزارش شده است.

16) گسترش نظام شهرنشینی و رشد سریع روند آن چه پیامدهایی را به دنبال داشت؟

معضل مسکن، بیکاری پنهان، مسائل زیست محیطی، گسترش بی رویه سکونت گاه های غیر رسمی، مناطق حاشیه نشین، ناسازگاری شبکه های اجتماعی و فرهنگی مهاجران در شهرهای میزبان و نیز متورم شدن ناعادلانه امکانات و خدمات در کلان شهرها

17) پنجره جمعیتی را تعریف کنید؟

در علم جمعیت شناسی، به شرایطی که در ساختار سنی جمعیت یک کشور، تعداد جوانان و افراد فعال در سنین کار (جمعیت تولید کننده بین سنین 15 تا 65 سال) به صورت چشم گیری بیشتر از سالمندان، کودکان و نوجوانان (جمعیت مصرف کننده) باشند، اصطلاحاً پنجره جمعیتی گفته می شود.

18) ایران حدوداً در چه سالی وارد پنجره جمعیتی شده است و چگونه می توان از این فرصت بوجود آمده استفاده کرد؟

ایران با تغییر ساختار سنی از حدود سال 1385 وارد پنجره جمعیتی شده است که حداکثر سه دهه به طول می انجامد. گفتنی است سالهای دهه نود که جمعیت جوان کشور (متولدین دهه 1360) در بالاترین سطح خود قرار دارد بهترین وضعیت آن است. این ساختار سنی طلایی در کنار سایر ظرفیت ها و منابع موجود در کشور می تواند شرایط ویژه ای برای توسعه و پیشرفت پرشتاب ایجاد کند.

19) سیاست های جمعیتی به چه معناست؟

سیاست های جمعیتی به سیاست های مرتبط با زاد و ولد و باروری محدود نمی شود. هر سیاستی را که به گونه ای مستقیم یا غیرمستقیم بر ویژگیهای کمی حتی کیفی جمعیت تاثیر بگذارد می توان سیاست جمعیتی نامید. سیاست های توزیع جمعیت سیاستهای مهاجرتی و حتی خط مشی هایی که در جهت بهبود کیفیت جمعیتهاست در زمره سیاست های جمعیتی به شمار می آیند.